

[Socialministeren.]

dige til Underhold og til Kur og Pleje i Sygdomstilfælde. Det er Grundlov, og det er yderligere bekræftet gennem Formuleringen af den nye Socialreforms Afsnit om offentlig Forsorg § 1.

Naar jeg nu skal overveje disse Forslag fra Kommunerne, er det naturligt, at jeg spørger mig selv, om man kan sige, at denne Grundlovsbestemmelse ude i det praktiske Liv virker, saaledes som i hvert Fald Lovens om offentlig Forsorg havde tænkt sig. Mit Udgangspunkt i saa Henseende er egentlig ogsaa nærmest de Betragtninger, som blev anlagt af den ærede kommunistiske Ordfører, Hr. Aksel Larsen. Jeg forstaaer nemlig ikke rigtig de Betragtninger, som jeg stadig væk ser i Venstres og de Konservatives Blade for Tiden, naar man drøfter Socialudgifternes Højde; man siger, at disse Udgifter er alt for store, og spørger man hvorfor, saa svarer man, at de er for store, fordi den offentlige Økonomi ikke kan bære dem. Ja, men den offentlige Økonomi maa jo i hvert Fald bære de Udgifter, der flyder af Grundlovens Bestemmelse om Borgernes sociale Rettigheder. Det kan ikke være en Socialministers Opgave paa et Omraade som dette at søge at undgaa at opfylde Bestemmelserne i Loven om offentlig Forsorg eller i Grundloven; det er ikke en Socialministers Opgave først og fremmest at tage Hensyn til Storforpagternes eller andres Interesser, men at tage Hensyn til de daarligst stilledes Interesser, som det netop er hans Virksomhed at varetage; naar han saa samtidig peger paa, at Forholdene i Øjeblikket er saadanne, at disse Udgifter maa stige Aar for Aar, hvis man ikke gør noget effektivt over for Arbejdsløsheden, har han efter min Mening heller ingen Skyld i, at disse Udgifter stiger og stiger, medmindre han har Ansvar for Tilrettelæggelsen af en Lovgivning, der ikke er efter forsvarlige Principper; men at jeg er ude for et saadant Ansvar, vil jeg ikke anerkende.

Der er altsaa ikke nogen virkelig principiel Forskel paa disse kommunistiske Forslag og den Lovgivning, som jeg har det formelle Ansvar for.

Det, der er afgørende, er Hensynet til den øjeblikkelige Situation i Samfundet, og derunder naturligvis først og fremmest Hensynet til, hvad der praktisk og økonomisk er muligt at gennemføre. Nogen principiel Forskel kan jeg ikke se, der er, thi de kommunistiske Forslag er i Aar endnu mere udpræget opportunistiske, end de nogen Sinde har været. I Fjor, hvor vi

endda havde en ekstraordinær Lovgivning til Hjælp for arbejdsløse, og hvor Arbejdsløsheden i hvert Fald for Masser af Tusinder var et Aar kortvarigere, end den er nu, da forlangte Kommunerne ca. 100 Mill. Kr. paa eet Bræt, ud over hvad den øvrige Sociallovgivning regnede med. I Aar er man blevet saa opportunistisk, at man nøjes med en Fjerdedel, skønt Arbejdsløsheden har været et Aar mere. Derfor, nogen virkelig principiel Forskel i Holdingen over for Spørgsmaalet er der ikke; der er kun et Spørgsmaal om Politik, Taktik og om muligvis forskelligt Syn paa, hvad man anser for politisk og praktisk gennemførligt her i Landet. Om disse sidste Spørgsmaal skal jeg nu gøre nogle Bemærkninger ved at gennemgaa de forskellige Forslag.

Ifølge det første Forslag, om Ændringer i Loven om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring, foreslaas det at opheve Bestemmelserne i Arbejdsløshedslovens § 15, Stk. 4 og 5, altsaa 10 Maaneders Bestemmelsen og 26 Ugers Bestemmelsen, saa længe ekstraordinær Arbejdsløshed vedvarer. Da jeg nu i øvrigt behandler Lovforslagene, skal jeg gøre en enkelt rent formel Bemærkning, nemlig: Hvad er ekstraordinær Arbejdsløshed? Det Begreb maatte vi i hvert Fald først definere, men det er jo et underordnet Spørgsmaal. Forholdet vilde i øvrigt efter dette Forslag blive det urimelige, at § 15, Stk. 4, ikke skulde gælde for nogen Kasse, selv om Arbejdsløsheden i den var unormalt ringe. Saa velstillet er der vel ingen, der anser Samfundet i Øjeblikket for at være, at man skulde gaa til Ophævelse af Paragraffen for et saadant Tilfælde. Det synes mig ikke rimeligt at give Særbestemmelser for dem, der er udelukket fra Understøttelse ifølge Bestemmelserne i § 15, Stk. 4 og 5, uden at man ogsaa medtager Maksimalisterne, der dog maa være nærmere berettiget til forsikringsmæssig Hjælp. Denne Gruppe tager man ikke Hensyn til her. Den har jeg taget Hensyn til ved § 2 i det Forslag om ekstraordinær Hjælp til arbejdsløse, der i Øjeblikket ligger i Landstinget. I det Forslag, der ligger i Landstinget, har jeg dernæst, idet jeg har ment det rigtigt og nødvendigt af Loyalitets-hensyn over for den ved et Forlig skabte Arbejdsløshedslov — en Loyalitet, som jeg ganske vist ikke mærker meget til, naar jeg læser om Arbejdsløsheden i Aviser fra den anden Side, man kan ikke paastaa, at den gengældes stærkt af Oppositionspresen for Tiden —, har jeg principielt anset det for rigtigt at fastholde Opretholdelsen af Bestemmelserne i § 15, Stk. 4 og 5, men